

ה"ת 6567/07/22 - ראמי שיבלי נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ה"ת 6567-07-22 שיבלי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 236605/2022

בפני מבקש	כבוד השופט יהונתן שניאור
נגד משיבה	ראמי שיבלי ע"י ב"כ עו"ד זיאד זועבי
	מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשה להחזרת תפוס לפי ס' 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] התשכ"ט-1969 (להלן: "התפוס").

רקע והליכים קודמים

- ביום 16.5.22 בשעה 18:10 נהג המבקש ברכב מסוג מרצדס מס' 24-244-73 (להלן: "התפוס") בכביש 1 איזור שיפוט ירושלים בדרך בין עירונית עם שטח הפרדה בנוי בה מותרת מהירות של 90 קמ"ש במהירות של 199 קמ"ש.
 - המבקש נעצר וביום 18.5.22 הוריתי במסגרת מ"ת 8816-05-22 על שחרורו למעצר בית מלא בפיקוח ובתנאים הבאים: פסילה עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו, הפקדת סך של 10,000 ₪, חתימה על ערבות עצמית ו-3 ערבויות צד ג' בסך של 10,000 ₪ כל אחת.
 - ביום 8.7.22 הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר ושינוי תנאי השחרור בערובה.
- בבקשה זו חזר בו המבקש מהסכמתו לקיומן של ראיות לכאורה ובהחלטה מיום 21.7.22 קבעתי כי בתיק קיימות ראיות לכאורה למכביר ובקשתו נדחתה.

טענות הצדדים

4. ביום 20.7.22 הגיש המבקש בקשה לשחרור התפוס. בבקשתו המנומקת טען ב"כ המבקש כי אמנם המדובר במהירות גבוהה, אך לא נלוותה לעבירת המהירות עבירה נוספת.
5. כמו כן טען לאפליה, זאת מאחר ולטענת המבקש ברוב רובם של תיקי מהירות "הקצה" לא נתפסים רכבים מכח סעיף 32 לפסד"פ. המבקש תמך טענתו בארבע דוגמאות.
6. הוסיף המבקש וטען כי בהעדר הנחיות ברורות ומדיניות סדורה של המשיבה, אין זה ראוי לעשות שימוש בסמכות התפיסה העולה מסעיף 32 לפסד"פ.
- לכך ביקש להוסיף כי מאחר ועבירת המהירות לפי תקנה 54(א) איננה מנויה בתוספת השביעית לפקודת התעבורה המקנה לקצין סמכות להשבתה מנהלית של הרכב למשך 30 יום, לא ניתן לתפוס רכב וזאת מגזרת קל וחומר.
7. כמו כן, סבר ב"כ המשיב כי על בית המשפט לבחון החוקיות העולה מסעיף 32 לפסד"פ וזאת לאור המהפכה החוקתית וחוקי היסוד שחוקקו אחרי חקירת סעיף 32. לסברתו של ב"כ המשיב הפגיעה הקניינית במבקש גוברת על סמכות התפיסה. (שווי הרכב כ- 75,000 ₪).

תגובת המשיבה

8. המשיבה הגישה טיעוניה בכתב ביום 2.8.22. לדבריה תפיסת רכב בהליך תעבורה ובמהירות קצה בפרט, מהווה הליך די נפוץ והמבקש לא הוכיח תשתית עובדתית לטענת האפליה.
- במקרה דנן סבורה המשיבה כי מטרת התפיסה היא על מנת לאפשר חילוט הרכב בסיום ההליך.
9. המשיבה הוסיפה כי הליך השבתה מכח סעיף 57 לפקודת התעבורה הינו הליך מקביל בעל תכלית ומטרות שונות. בעוד תכלית סעיף 57 הינה הרתעתית, התכלית בהליך התפיסה הינה בין היתר למטרת חילוט.
10. המשיבה ביקשה לדחות טענותיו של המבקש לענין הפגם החוקתי והפגיעה בזכות הקניין.
- אכן, מאשר ב"כ המשיבה, תפיסת הרכב מהווה פגיעה בזכות קניינית ואולם פגיעה כזו אושרה ע"י בימ"ש העליון בהיותה לתכלית ראויה ובמידה הנדרשת.
11. שני הצדדים הסכימו בטענותיהם בכתב כי במידה וטענותיהם יידחו, לחילופין, יש מקום להורות על תנאים חלופיים כגון דיספוזיציה ערביונית וכדומה.

12. בדיון בפני ביום 10.8.22 טענה המשיבה לראשונה כי לבית משפט לתעבורה אין סמכות לדון בהליכי החזרת תפוס.

דיון והכרעה

האם לבית משפט לתעבורה סמכות

13. סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1969 (להלן: "**פקודת סדר הדין הפלילי**") קובע כי:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

14. בסעיף 34 לפסד"פ נקבע כי בית משפט שלום, מוסמך לדון בבקשה למסירת תפוס לפי סעיף 34 לפסד"פ:

"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לעניין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ ימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו".
(ההדגשה שלי - י.ש.).

15. עיון בפרק הרביעי לפסד"פ, שכותרתו: "תפיסת חפצים", מעלה כי המחוקק ערך הפרדה ברורה ומודעת בין סמכות בית משפט השלום לדון בגורל החפץ - טרם כתב האישום, לבין סמכות בית המשפט הדן בתיק העיקרי לדון בגורל החפץ - מרגע הגשת כתב האישום.

16. בספרו "**על סדר הדין בפלילים**", חלק ראשון, הליכים שלפני משפט ב, עמ' 712, מפנה המלומד קדמי להוראות הפסד"פ ומפרשן:

"א. ... עקרונית, כל עוד לא הוגש כתב אישום - נתונה סמכות הפיקוח על החזקת החפץ לבית-משפט שלום; והוא רשאי להורות מה יעשה בו ממועד תפיסתו וכל עוד לא הוגש כתב אישום בפרשה שבגינה נתפס..."

ב. הוגש כתב אישום - עקרונית, נתונה הסמכות להורות מה ייעשה בחפץ לבית המשפט הדין בעניין שבגינו נתפס החפץ".

17. סעיף 25 לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 דן בסמכותו של שופט תעבורה וקובע כדלקמן:

- "(א) מי שנתמנה שופט תעבורה לענין פקודה זו מוסמך לדון בעבירות אלה:
- (1) עבירות תעבורה
- (2) עבירות לפי הסעיפים 41, 39, 17, 2 ו-46 לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), תש"ל-1970...
- (3) ...
- (ב) בטל.
- (ג)
- (ד) לגבי העבירות המפורטות בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) ולגבי סמכויותיו האחרות לפי פקודה זו דין שופט תעבורה כדין שופט בית משפט שלום ויהיו לו כל הסמכויות המסורות לשופט בית משפט שלום".

18. סעיף 1 לפקודת התעבורה מגדיר "עבירת תעבורה":

"עבירה על פקודה זו ועל התקנות, לרבות חוקי העזר שהותקנו לפיה".

19. עיון בסעיף 25(ד) ובסעיף 1 לפקודת התעבורה מעלה כי כשמדובר בעבירה על פקודת התעבורה ועל תקנות התעבורה, דין שופט תעבורה כדין שופט בית משפט שלום ומסורות לו סמכויות זהות לאלו המסורות לשופט בית משפט שלום.

20. לשאלה האם הוראת סעיף 25(ד) לפקודת התעבורה מקנה לשופט התעבורה סמכויות של שופט בית משפט שלום, כאשר עסקינן במסירת תפוס לפי צו בהתאם לסעיף 34 לפסד"פ, מצאתי לנכון להשיב בחיוב.

21. בבש"פ 5894/20 **מדינת ישראל נ' מועתז דיבא** (פורסם בנבו ביום 1.9.20) קבע כב' השופט סולברג כי על אף האמור בסעיף 34, לאחר הגשת כתב האישום הסמכות להחזרת תפוס היא לבית המשפט הדין בתיק ובמקרה זה בית המשפט המחוזי, ובלשונו:

"פרשנות סעיפי הפקודה לא העלתה בידינו הכרעה ברורה לטובת אחת מן העמדות שהוצגו; שתיהן תוכלנה להתיישב עם לשון החוק. משכך, לא נותר מנוס מהכרעה בשאלת הסמכות כפי הראוי בעינינו. הראנו לדעת, כי

טעמים שבאחידות סדרי הדין וביעילות ההליך הפלילי, מובילים למסקנה שלפיה משעה שמוגש כתב אישום, הסמכות לדון בעניינם של תפוסים הכרוכים באותו הליך, מסורה בידי הערכאה שאליה הוגש כתב האישום."

22. בדרך דומה קבע המחוקק כי הסמכות לדון במעצר בהתאם לסעיף 2 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996, נתונה לבית משפט השלום בלבד (מעצר לצרכי חקירה) ולאחר הגשת כתב האישום (מעצר תום הליכים), לבית המשפט הדין בתיק.

**"הסמכות העניינית לדון בענין שחוק זה דן בו תהא נתונה -
(1) כל עוד לא הוגש כתב אישום - לבית משפט השלום;
(2) לאחר הגשת כתב אישום - לבית המשפט המוסמך לדון בכתב האישום..."**

23. אני סבור כי גם במקרה דנן האבחנה היא פשוטה: מאחר והוגש בתיק זה כתב אישום לבית משפט לתעבורה, קמה לו הסמכות העניינית לדון בהליכי המעצר ובהליכי התפיסה. וכפי שמותב זה דן בהליכי המעצר בתיק זה, הסמכות קיימת גם בהליך התפיסה.

24. לכך יש להוסיף כי במקרה דנן מותב זה כבר נחשף לחומר הראיות בתיק זה במסגרת בקשה למעצר עד לתום ההליכים, קבע שקיימות ראיות לכאורה ומתקיימת מסוכנות. בלתי סביר ובלתי הגיוני שהליך החזרת התפוס ידון בפני שופט שלום בהליך נפרד ומנותק מההליך העיקרי.

25. לאור האמור, לאור הפרשנות שיש ליתן לסעיפי החוק ולאור פסיקת בית המשפט העליון, אני קובע כי יש למותב זה סמכות לדון בבקשה.

26. משקבענו כי קיימת סמכות עניינית, נדון בבקשה גופא:

במקרה שלפנינו, נתפס המבקש נוהג ברכב במהירות של 199 קמ"ש במקום בו מותר 90 קמ"ש בלבד. המדובר בעבירה מסוכנת מאוד המלמד על זלזול בהוראות החוק. במסגרת הליכי המעצר קבעתי כי עברו של המבקש מכביד והוריתי כאמור על שחרורו בתנאי מעצר בית מלא בפיקוח ובתנאים נוספים.

27. על התכליות אותן נועד להגשים סעיף 32 לפסד"פ, עמדה כבוד השופטת דפנה ברק ארז בבש"פ 3434/21 יוסף אלנאשף נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו ביום 6.6.22) (להלן: "אלנאשף")

"הסדר התפיסה נועד להגשים מספר תכליות עיקריות: מניעת ביצוען של עבירות עתידיות; הצגת התפוס כראייה בהליך הפלילי; וכן "סלילת הדרך" לאפשרות של חילוט

התפוס במקרה של הרשעה כפי שמורה סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (ראו גם: בש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (12.3.2006); בש"פ 333/21 אבו ג'אבר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 29 (18.4.2021) (להלן: עניין אבו ג'אבר)).

28. אני סבור כי למשיבה פעלה בסמכות בעת התפיסה מאחר ומדובר בכלי שבוצעה או עתידה להתבצע בו עבירה. כמו כן הודיעה המשיבה כי עותרת להמשיך החזקת התפוס מכח סעיף 39 לפסד"פ במסגרת ההליך העיקרי ובמידה והמבקש יורשע, תבקש לחלט את הרכב.

29. על אף העובדה שתפיסת הרכב בדין יסודה, יש לבחון האם ניתן להשיג התכלית המבוקשת תוך פגיעה פחותה בחירותו של המבקש ובלשון של כב' השופט חשין ברע"פ 1792/99 **גאלי נ' מ"י** (פד"י נג(3) 312: (להלן: "פס"ד גאלי").

"אכן, כשם שבית-המשפט לא יורה על מעצרו של אדם אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים), כן יהיה דינו של חפץ שנתפס ואשר המשטרה מבקשת להוסיף ולהחזיק בו. השאלה הנשאלת היא, אם יש "חלופת-מעצר" לנכס, חלופה שבאמצעותה ניתן להשיג את מטרת המעצר שלא על דרך החזקתו של הנכס בידי המשטרה."

27. מאחר ומדובר בפגיעה בקניינו של אדם לפי חוק יסוד: כבוד אדם וחירותו, מקובלת עלי טענת ב"כ המבקש כי יש לבחון כי פגיעה זו הינה לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש. כדברי כב' השופט (בדימ') שטרסברג כהן בבש"פ 6686/99 אליהו עובדיה נ' מדינת ישראל פ"ד נד(2)464, 471:

"לא הרי תפיסת חפץ כהרי המשך ההחזקה בו. המשך החזקת החפץ בידי המשטרה, כך נקבע, יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים מעבר לפגיעה שנגרמה לו כתוצאה מעצם התפיסה. לפיכך, לא די שתפיסת הנכס נעשתה בעילה מבוררת אלא יש לבחון אם הפגיעה נעשתה לתכלית ראויה ואם המשך החזקת החפץ בידי המשטרה אינו פוגע בבעל הזכות בנכס במידה העולה על הנדרש."

28. דברים דומים קבע כב' השופט חשין בפסק דינו בעניין גאלי לעיל:

"לא ייעלם מעינינו, כי המשך החזקת החפץ שנתפס בידי המשטרה יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים - מעבר לפגיעה שהייתה בעצם התפיסה - ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה - ועל בית-המשפט בשיבתו לביקורת על מעשי

המשטרה - לבדוק ולמצוא לא אך אם תפוסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש. לשון אחר: שומה עליו על בית-המשפט לבדוק ולמצוא אם קיימת חלופה אשר תשיג את תכלית "מעצרו" של הנכס, אך פגיעתה בבעל הזכות בנכס תהא פחותה מן הפגיעה בו אם תמשיך המשטרה ותחזיק בנכס."

29. במקרה דנן הרכב תפוס כבר מעל 3 חודשים. באיזון אינטרסים בין זכותו הקניינית של המבקש לבין זכותה של המשיבה לבקש לחלטו במסגרת ההליך העיקרי, מקובלת עלי עמדת המבקש ואני סבור כי ניתן להשיג מטרת המשיבה בדרכים אחרות שפגיעתן בזכותו הקניינית של המבקש פחותה.

30. לכך יש להוסיף, כי במקרה דנן נפסל המבקש עד לתום ההליכים, לא הפר הפסילה ולא הפר תנאי מעצר הבית בהם שרוי כבר מעל 3 חודשים. ניתן ליתן בו אמון ולקבוע כי אין בתנאי שחרור הרכב בכדי לסכן הציבור בשחרור תפוס שעלולה להתבצע בו עבירה.

31. אני דוחה טענת המבקש כי מאחר ועבירת המהירות אינה מנויה בתוספת השביעית לפקודת התעבורה, אינה מקנה סמכות השבתת הרכב מכח סעיף 57 לפקודה ומשכך לא ניתן לעשות שימוש בסעיף 32 לפסד"פ. המדובר בשתי תכליות שונות. בעוד תכלית סעיף 57 לפקודת התעבורה הינה הרתעתית ומהווה כלי למלחמה בנגע תאונות הדרכים, תכלית סעיף 32 לפסד"פ, כאמור, שונה ויעודית וראה לעניין דברי כבוד השופטת ברק ארז בפסק דינה בעניין אלנאשף לעיל.

32. מעבר לאמור לעיל, ובשולי הדברים מקובלת עלי טענת המשיב ולפיה בהליך דנן לא הציגה המשיבה מדיניות ברורה וסדורה להליך התפיסה ולא הציגה אמות מידה מנהליות ברורות. וגם מסיבה זו יש להורות על החזרת התפוס בתנאים.

33. לפיכך אני קובע כי הרכב ישוחרר בתנאים הבאים:

- א. המבקש יפקיד סך של 5000 ₪ נוסף להפקדה שהפקיד בהליך המעצר, בקופת בית המשפט כתנאי לשחרור הרכב.
- ב. המבקש או מי מטעמו, לא ימכור את הרכב, לא ימסור אותו לאחר לא ישעבדו ולא יעשה בו כל דיספוזיציה אחרת, עד למתן החלטה אחרת שתינתן על ידי בית המשפט בהליך העיקרי.
- ג. המבקש ימציא ערבות עצמית בסכום של 10,000 ₪ להבטחת התחייבותו כאמור.
- ד. צו זה יועבר על ידי המאשימה למשרד הרישוי, לצורך רישום המגבלות על הרכב לטובת המדינה, עד למתן החלטה אחרת.

ה. המבקש ידאג כתנאי לשחרור הרכב להמציא פוליסת ביטוח מקיף לרכב, על פיה המדינה היא המוטב, לתשלום כל נזק שיארע לרכב.

מזכירות תעביר ההחלטה לצדדים ללא דיחוי

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, א' אלול תשפ"ב, 28 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.